

Produkt krajowy brutto w województwie wielkopolskim w 2021 r.

21.12.2023 r.

↑ **6,6%**

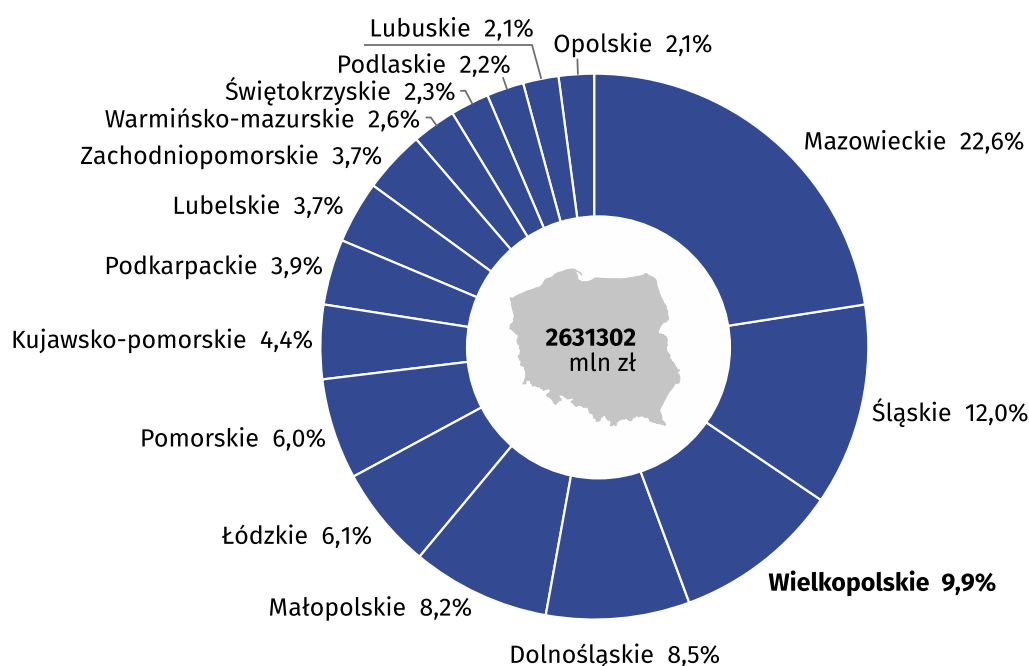
Wzrost PKB w 2021 r.
w stosunku do 2020 r.
(ceny stałe)

W 2021 r. wartość produktu krajowego brutto wygenerowanego w województwie wielkopolskim wyniosła 259958 mln zł i – licząc w cenach stałych – w stosunku do poprzedniego roku zwiększyła się o 6,6%. Wielkopolskie, z udziałem 9,9%, należy do grupy województw wnoszących największy wkład w tworzenie krajowej wartości PKB.

Produkt krajowy brutto

Wartość produktu krajowego brutto (PKB) wytworzonego w Polsce w 2021 r. wyniosła 2631302 mln zł w cenach bieżących i w porównaniu z 2020 r. zwiększyła się o 12,6%, a licząc w cenach stałych, wzrosła o 6,9%. W województwie wielkopolskim wartość PKB kształtowała się na poziomie 259958 mln zł, co w skali roku oznacza wzrost o 11,3% w cenach bieżących i o 6,6% w cenach stałych.

Wykres 1. Udział województw w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2021 r. (ceny bieżące)

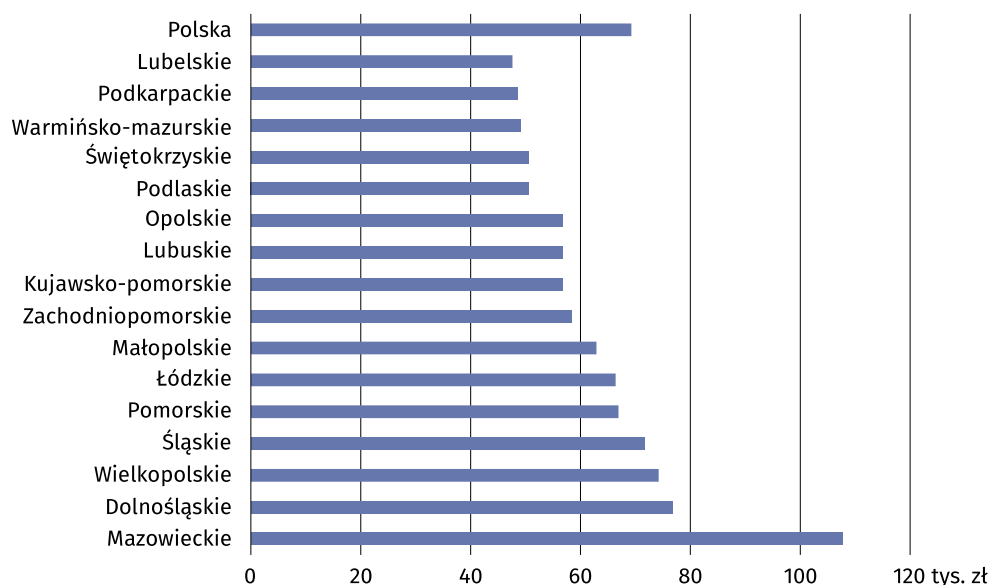
Ponad 60% całkowitej wartości PKB wygenerowało 5 województw: mazowieckie, śląskie, wielkopolskie, dolnośląskie i małopolskie

Charakterystyczną cechą polskiej gospodarki jest silna koncentracja generowania produktu krajowego brutto w kilku regionach. W 2021 r., podobnie jak w poprzednich latach, ponad 60% krajowej wartości PKB powstało w 5 województwach. Czołówkę stanowiły pod tym względem województwa: mazowieckie (22,6% krajowej wielkości PKB wobec 22,9% w 2020 r.; w ujęciu regionalnym – region warszawski stołeczny – 17,3% wobec 17,7%), a dalej śląskie (12,0% wobec 11,7%), wielkopolskie (9,9% wobec 10,0%), dolnośląskie (8,5% wobec 8,4%) i małopolskie (8,2% wobec 8,1%).

Jednym z podstawowych mierników wykorzystywanych do określania rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu jest wielkość produktu krajowego brutto przeliczona na 1 mieszkańca. W 2021 r. przeciętny poziom tego wskaźnika dla kraju wyniósł 69263 zł. Licząc w cenach bieżących, w porównaniu z rokiem 2020 wskaźnik ten zwiększył się o 13,1%, a w cenach stałych – o 7,5%. W wielkopolskim wartość PKB na 1 mieszkańca w 2021 r. osiągnęła poziom 74224 zł, co oznacza wzrost w skali roku o 11,6% w cenach bieżących. Realny wzrost tego wskaźnika wyniósł 6,8%.

Tak jak w poprzednich latach, wielkopolskie było jednym z 4 województw, gdzie ten wskaźnik przekroczył poziom krajowy (w mazowieckim o 55,5%, w tym w regionie warszawskim stołecznym ponad 2-krotnie; w dolnośląskim o 10,8%; w wielkopolskim o 7,2%; w śląskim o 3,4%). W ujęciu podregionów wskaźnik wyższy niż przeciętnie w kraju odnotowano w 17 spośród 73 podregionów. Najwyżej pod tym względem uplasowało się miasto Warszawa (gdzie wskaźnik niemal 3-krotnie przekraczał wielkość ogólnopolską), a na 2. miejscu znalazł się Poznań (wskaźnik 2-krotnie większy niż przeciętnie w kraju).

Wykres 2. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw w 2021 r. (ceny bieżące)

W 2021 r. PKB na 1 mieszkańca w Polsce wyniosło 69263 zł. Poziom krajowy przekroczyły 4 województwa, w tym wielkopolskie

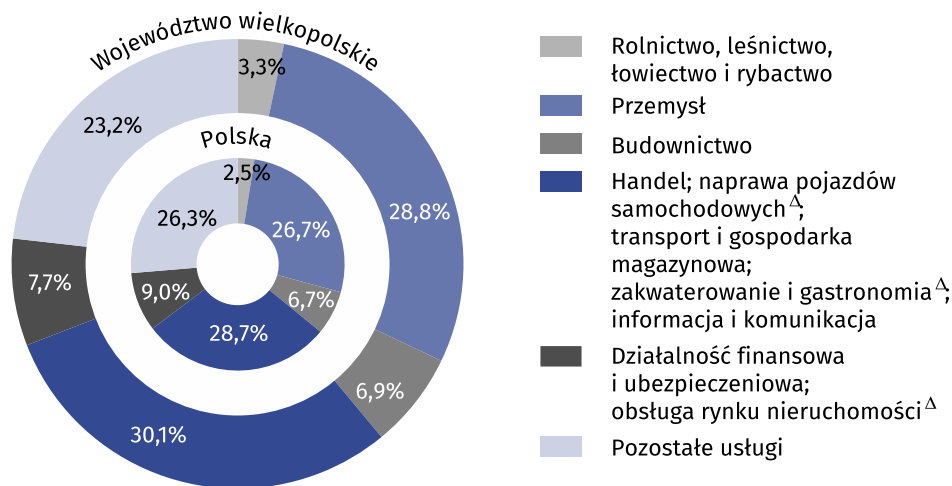
Wartość dodana brutto

W 2021 r. w skali całego kraju wytworzono wartość dodaną brutto (WDB) w kwocie 2289681 mln zł, tj. o 11,2% większej niż przed rokiem. WDB wygenerowana w tym czasie w wielkopolskim wyniosła 226208 mln zł (o 10,0% więcej niż w 2020 r.), co stanowiło 9,9% wielkości krajowej (wobec 10,0% przed rokiem) i wśród pozostałych województw niezmiennie lokowało ten region na 3. miejscu. Wielkopolskie zajmuje wysoką pozycję również w procesie tworzenia wartości dodanej brutto rozpatrywanej oddzielnie dla poszczególnych grup rodzajów działalności. W większości województw największą część wartości dodanej brutto generują jednostki przemysłowe, a także jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. Najmniejszy pozostaje udział podmiotów związanych z rolnictwem.

W 2021 r. w Polsce największą część WDB (28,7%; przed rokiem 28,0% wytworzyły jednostki z sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja. Podobnie jak w 2020 r. sekcje te przodowały w generowaniu WDB województwa mazowieckiego (33,4% WDB województwa, w tym w regionie warszawskim stołecznym 36,9% WDB regionu) i pomorskiego (29,4%), ale tym razem także wielkopolskiego, gdzie udział wymienionych wyżej sekcji wyniósł 30,1% (wobec 28,8% rok wcześniej). Wkład wielkopolskiego w tworzenie krajowej WDB dla tej grupy sekcji sięgnął 10,4% (10,2% w 2020 r.), co wciąż dawało mu 3. miejsce za województwami mazowieckim (26,3%, a w ujęciu regionalnym za regionem warszawskim stołecznym – 22,3%) oraz śląskim (11,2%).

W 2021 r. w wielkopolskim największą część WDB wytworzyły jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji

Wykres 3. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności w 2021 r. (ceny bieżące)

Pod względem udziału w generowaniu krajowej WDB przemysłu wielkopolskie należało do czołówki województw w Polsce, plasując się za śląskim, mazowieckim i dolnośląskim

Drugie miejsce pod względem udziału w tworzeniu krajowej WDB w Polsce w 2021 r. zajęły jednostki przemysłowe obejmujące sekcje: górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Jednostki te wygenerowały 26,7% krajowej WDB (o 1,0 p.proc. więcej niż rok wcześniej). Przemysł dominował w 9 województwach: opolskim, gdzie jego udział w WDB sięgał 34,3%, dolnośląskim (33,9%), lubuskim i śląskim (po 33,2%), podkarpackim (31,6%), łódzkim (29,9%), kujawsko-pomorskim (29,7%), warmińsko-mazurskim (27,9%) oraz świętokrzyskim (27,8%). W wielkopolskim jednostki przemysłowe wytworzyły w tym czasie 28,8% WDB województwa (29,3% w 2020 r.). Ich wkład w generowanie krajowej wielkości WDB przemysłu wyniósł 10,7% (wobec 11,4% w poprzednim roku), co dało 4. miejsce (spadek o 1 pozycję) za województwami: mazowieckim (15,6%), śląskim (14,9%) i dolnośląskim (10,8%), a w ujęciu regionalnym – miejsce 3. (region warszawski stołeczny generował 8,5% WDB przemysłu).

Udział w tworzeniu krajowej WDB jednostek z grupy tzw. pozostałych usług (obejmujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, pozostała działalność usługowa, a także gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) w 2021 r. kształtował się na poziomie 26,3% (wobec 26,1% w 2020 r.). Sekcje te dominowały tym razem w generowaniu WDB 4 województw: małopolskiego (30,0%), lubelskiego (29,9%), zachodniopomorskiego (29,1%) i podlaskiego (27,7%). W wielkopolskim jednostki prowadzące działalność w ramach tzw. pozostałych usług wytworzyły 23,2% wojewódzkiej WDB (22,6% w 2020 r.), a udział tego województwa w tworzeniu krajowej WDB tej grupy sekcji wyniósł 8,7% (8,6% rok wcześniej). Więcej wygenerowały województwa: mazowieckie (23,4%, a w ujęciu regionalnym region warszawski stołeczny – 19,4%), śląskie (11,1%) i małopolskie (9,3%).

Jednostki zajmujące się działalnością finansową i ubezpieczeniową oraz obsługą rynku nieruchomości w 2021 r. wypracowały 9,0% krajowej WDB (wobec 9,5% rok wcześniej). Największe znaczenie (choć niedominujące) wymienione sekcje miały w generowaniu WDB w województwach: mazowieckim (gdzie ich udział wyniósł 12,2%), łódzkim (9,6%) oraz lubelskim (9,2%). W wielkopolskim jednostki z sekcji finansowych wygenerowały 7,7% WDB województwa (7,9% rok wcześniej). Udział wielkopolskiego w tworzeniu krajowej wielkości WDB sekcji działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości w 2021 r. wyniósł 8,4% (8,2% przed rokiem), co zapewniało mu 3. pozycję za województwami mazowieckim (30,5%; w ujęciu regionalnym za regionem warszawskim stołecznym – 26,9%) i śląskim (10,6%).

Udział województwa wielkopolskiego w generowaniu krajowej WDB sekcji finansowych stanowił trzecią wielkość w Polsce

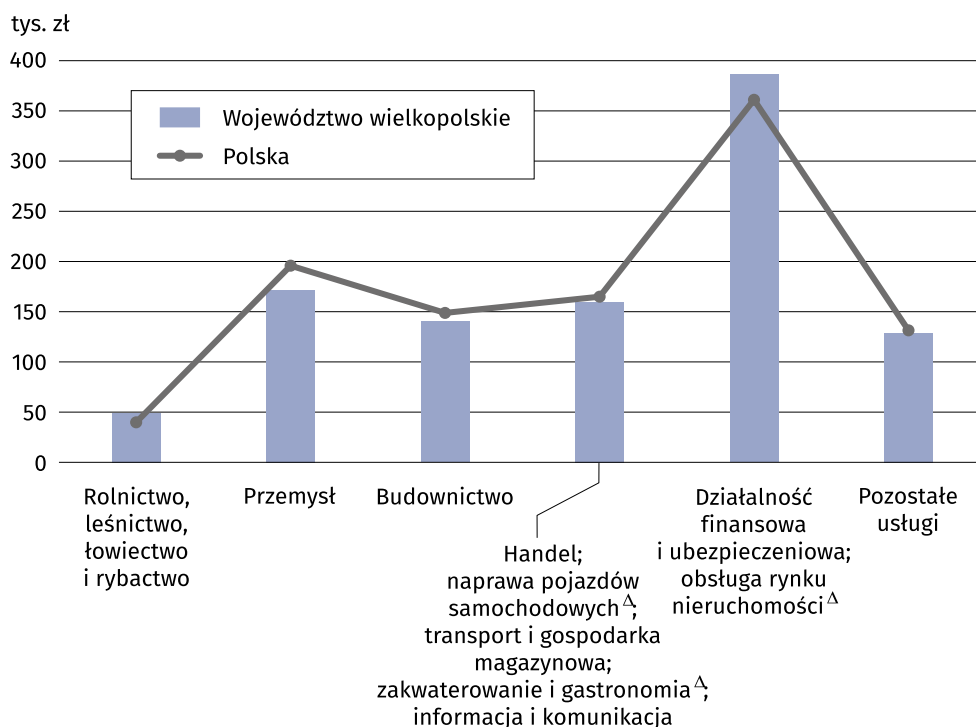
Udział jednostek budowlanych w krajowej WDB w 2021 r. kształtował się na poziomie 6,7% (wobec 7,7% w poprzednim roku). Wkład większy niż przeciętnie w kraju jednostki sekcji budownictwo miały w województwach: małopolskim (8,1% WDB województwa), zachodniopomorskim (7,9%), świętokrzyskim (7,8%), opolskim (7,4%), pomorskim (7,3%), kujawsko-pomorskim (7,0%) oraz śląskim i wielkopolskim (po 6,9%). Wkład wielkopolskiego w tworzenie krajowej wielkości WDB sekcji budownictwo wyniósł 10,1% (9,8% w 2020 r.), co wśród województw lokowało go na 3. miejscu za mazowieckim (20,6%; w ujęciu regionalnym za regionem warszawskim stołecznym – 15,3%) oraz śląskim (12,2%).

Najmniejszy udział w tworzeniu WDB mają jednostki z sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. W 2021 r. w kraju wygenerowały one 2,5% WDB (wobec 2,9% w poprzednim roku). W 11 województwach udział był większy niż przeciętnie w Polsce, ale największe znaczenie jednostki rolnicze odgrywały w tworzeniu WDB województw: podlaskiego (7,2% WDB regionu), warmińsko-mazurskiego (5,7%) oraz lubelskiego (5,5%). Udział rolnictwa w generowaniu WDB województwa wielkopolskiego wyniósł 3,3% (wobec 4,0% w 2020 r.). W skali całego kraju wielkopolskie wypracowało 12,9% WDB rolnictwa (13,7% przed rokiem), utrzymując 2. miejsce za mazowieckim (22,6%; a według regionów – za mazowieckim regionalnym – 18,8%).

Dokonując przeliczenia wartości dodanej brutto na 1 pracującego w gospodarce narodowej, określa się poziom wydajności pracy. W 2021 r. wskaźnik ten wyniósł dla Polski 155128 zł i był o 9,3% wyższy od uzyskanego w poprzednim roku. Wydajność lepszą od średniej krajowej odnotowano w 4 województwach (mazowieckim, dolnośląskim, śląskim i pomorskim). W wielkopolskim wartość dodana brutto na 1 pracującego wyniosła w tym czasie 148316 zł, tj. o 4,4% mniej niż przeciętnie w kraju, natomiast o 7,5% więcej niż w 2020 r. W ujęciu podregionów wydajność pracy na poziomie powyżej wskaźnika dla Polski odnotowały w wielkopolskim 2 z 6 podregionów: miasto Poznań (o 21,0% wyżej niż przeciętnie w kraju) i poznański (o 1,6% wyżej).

Biorąc pod uwagę różne obszary działalności gospodarczej, należy stwierdzić, że poziom krajowy w wielkopolskim przekroczyły wskaźniki wydajności pracy w rolnictwie (o 22,4% wyżej niż przeciętnie w kraju) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsłudze rynku nieruchomości (o 7,0% wyżej). Największy dystans od wielkości krajowej dzielił wskaźniki liczone dla przemysłu (o 12,5% niżej niż w kraju) oraz budownictwa (o 5,8% niżej).

Wykres 4. Wartość dodana brutto na 1 pracującego w województwie wielkopolskim według rodzajów działalności w 2021 r. (ceny bieżące)

W skali kraju wielkopolskie wytworzyło drugą co do wielkości część WDB rolnictwa, jednak w generowaniu WDB województwa sekcje rolnicze miały najmniejszy udział

W większości sekcji WDB na 1 pracującego w województwie wielkopolskim kształtowała się niżej niż przeciętnie w kraju. Poziom ten przekroczyły wskaźniki liczone dla rolnictwa oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsługi rynku nieruchomości

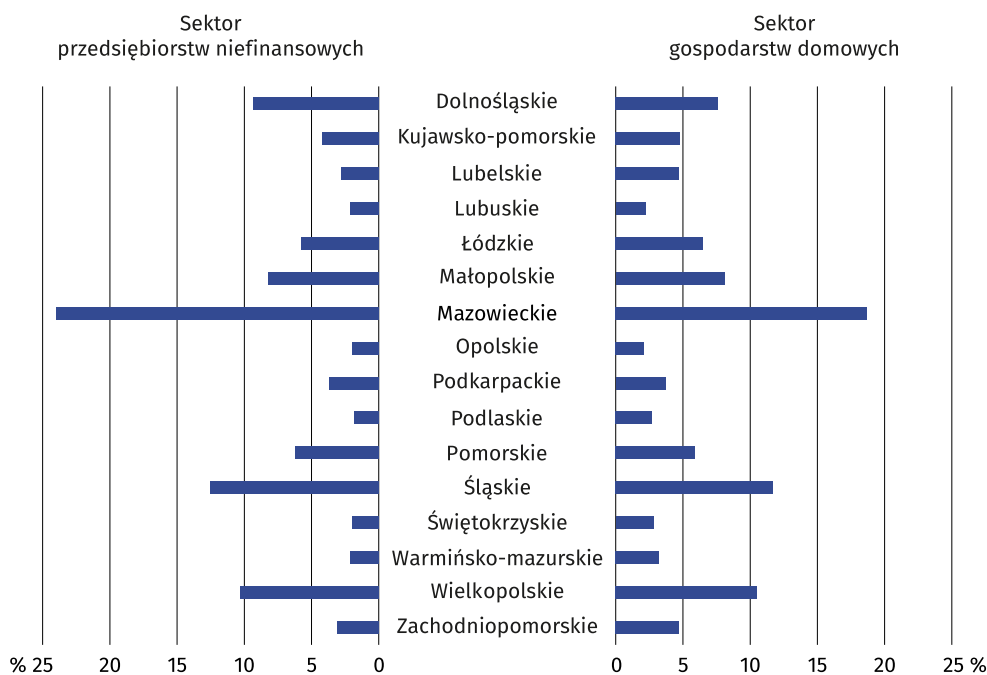
W ujęciu sektorów instytucjonalnych w tworzeniu wartości dodanej brutto dominującą rolę odgrywa sektor przedsiębiorstw niefinansowych. W 2021 r. pochodziło z niego 54,6% ogólnej kwoty WDB w kraju (wobec 52,2% rok wcześniej) oraz 56,7% w województwie wielkopolskim (54,8% w 2020 r.). Udział wielkopolskiego w krajowej WDB sektora przedsiębiorstw niefinansowych wyniósł 10,3% (10,5% przed rokiem). Większy wkład miały tylko województwa mazowieckie (24,0%, w tym region warszawski stołeczny – 19,2%) i śląskie (12,5%).

Ponad połowę ogólnej kwoty WDB wytworzył sektor przedsiębiorstw niefinansowych

Udział sektora instytucji rządowych i samorządowych w tworzeniu krajowej WDB brutto w 2021 r. wyniósł 14,9% (wobec 15,2% w poprzednim roku). W wielkopolskim znaczenie tego sektora było mniejsze niż przeciętnie w Polsce i kształtowało się na poziomie 12,2% (wobec 12,4% w 2020 r.), natomiast udział tego województwa w generowaniu WDB sektora instytucji rządowych i samorządowych był stosunkowo duży i wyniósł 8,1% (podobnie jak przed rokiem), co stanowiło 4. wielkość w kraju po województwach: mazowieckim (18,9%; w ujęciu regionalnym po warszawskim stołecznym – 13,9%), śląskim (10,9%) i małopolskim (8,8%).

Sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek (w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie i poza nim z liczbą pracujących do 9) oraz osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł, w 2021 r. wytworzył 26,0% WDB w kraju (wobec 27,7% w poprzednim roku) i 27,6% WDB w województwie wielkopolskim (wobec 29,2% w 2020 r.). Udział wielkopolskiego w tworzeniu WDB całego sektora gospodarstw domowych wyniósł 10,5% (podobnie jak rok wcześniej), co lokowało to województwo na 3. miejscu za mazowieckim (18,7%; w ujęciu regionalnym za warszawskim stołecznym – 11,9%) i śląskim (11,7%).

Wykres 5. Udział województw w tworzeniu wartości dodanej brutto sektorów instytucjonalnych w 2021 r. (ceny bieżące)

Dochody gospodarstw domowych

W 2021 r. nominalne dochody pierwotne brutto gospodarstw domowych w Polsce wyniosły 1612431 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyły się o 5,1%. W wielkopolskim przyrost był nieco mniejszy i wyniósł 4,9%, a dochody pierwotne zamknęły się tu sumą 154720 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dało to kwotę 44176 zł, tj. o 5,1% większą niż przed rokiem i o 4,1% przewyższającą wartość tego wskaźnika dla kraju (42444 zł na 1 mieszkańca). Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze 4 województwa: mazowieckie (o 30,9%, w tym region warszawski stołeczny o 54,4%), dolnośląskie (o 5,6%), śląskie (o 3,6%) i łódzkie (o 0,5%).

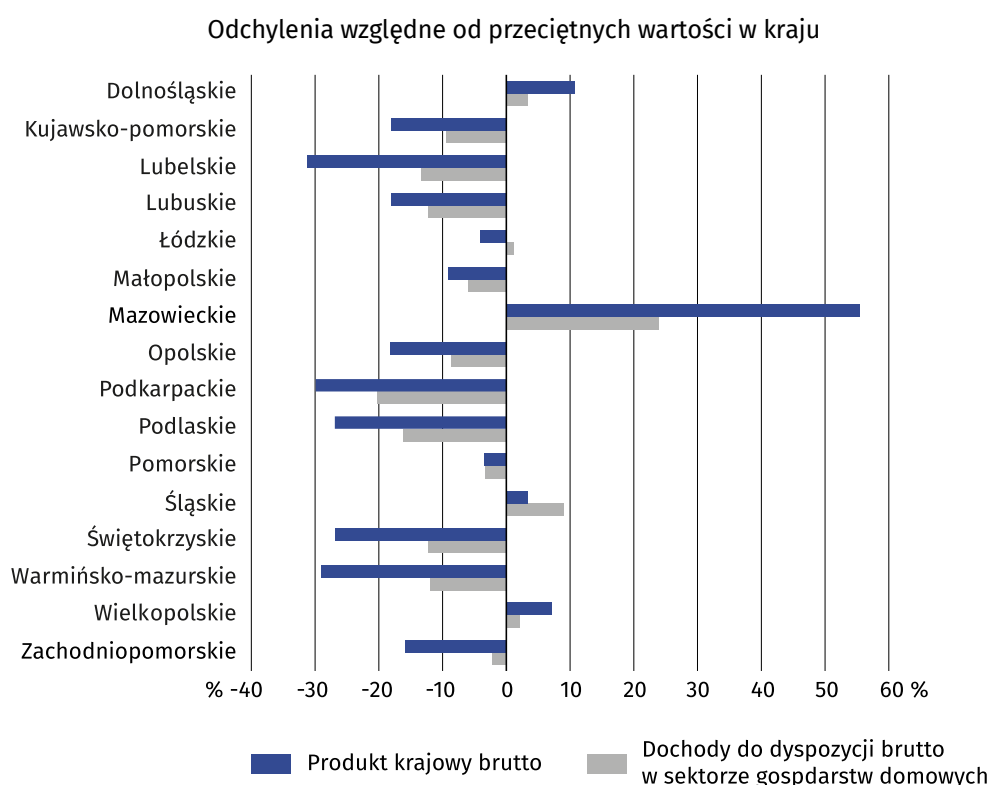
Udział wielkopolskiego w tworzeniu dochodów pierwotnych brutto w całym sektorze gospodarstw domowych w 2021 r. wyniósł 9,6% (tak samo jak rok wcześniej). Większy udział miały tylko województwa mazowieckie (19,0%; w ujęciu regionalnym warszawski stoleczny – 13,2%) i śląskie (12,0%).

W wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące powstają dochody do dyspozycji brutto. W sektorze gospodarstw domowych miernik ten określa materialny poziom życia ludności.

W 2021 r. nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w Polsce zamknęły się kwotą 1519057 mln zł, co w porównaniu z poprzednim rokiem oznacza wzrost o 3,4%. Realne dochody do dyspozycji brutto w ciągu roku obniżyły się o 1,7%. W wielkopolskim dochody do dyspozycji brutto wyniosły w tym czasie 142993 mln zł i w stosunku do 2020 r. zwiększyły się o 3,3% (realnie spadły o 1,9%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych w kraju w 2021 r. wyniosły 39986 zł, tj. o 3,9% więcej niż przed rokiem. W województwie wielkopolskim wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 40828 zł, czyli o 3,5% wyżej niż przed rokiem i o 2,1% wyżej niż przeciętnie w Polsce. Poziom średniej krajowej przekroczyły jeszcze 4 województwa: mazowieckie (o 23,9%, w tym region warszawski stoleczny o 41,6%), śląskie (o 9,0%), dolnośląskie (o 3,3%) i łódzkie (o 1,2%). Realny spadek dochodów do dyspozycji na 1 mieszkańca dla województwa wielkopolskiego w skali roku wyniósł 1,7% wobec 1,2% w kraju (w 2020 r. notowano realny wzrost odpowiednio o 4,0% w wielkopolskim i o 3,9% w kraju).

Dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca w województwie wielkopolskim kształtowały się wyżej niż przeciętnie w kraju

Wykres 6. Produkt krajowy brutto oraz nominalne dochody do dyspozycji na 1 mieszkańca według województw w 2021 r.

W niniejszym opracowaniu wyniki obliczeń produktu krajowego brutto i wartości dodanej brutto zaprezentowano w przekroju województw. Informacje dotyczące województwa mazowieckiego pokazano, uwzględniając dodatkowo podział na regiony zgodnie z Klasyfikacją Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (poziom NUTS 2). Poza regionami wyodrębnionymi z województwa mazowieckiego, pozostałe regiony oznaczają województwa w ich granicach administracyjnych.

W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy sekcji PKD, skróty oznaczając znakiem „Δ”. Pełne nazwy dostępne są na stronie GUS pod adresem: <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski
Tel: 61 2798 266

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne
Tel: 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@PoznanSTAT](https://www.facebook.com/PoznanSTAT)

[@UrzadStatystycznywPoznaniu](https://www.youtube.com/@UrzadStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2019–2021](#)

[Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto w przekroju regionów w 2021 r.](#)

[Zeszyt metodologiczny Produkt krajowy brutto i jego elementy w ujęciu regionalnym](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych lokalnych – Rachunki regionalne](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Rachunki narodowe – Rachunki niefinansowe roczne – Rachunki regionalne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Rachunki regionalne](#)

[Produkt krajowy brutto](#)

[Wartość dodana brutto](#)

[Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych](#)

[Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych](#)

[Jednostka instytucjonalna](#)

[Sektor instytucjonalny](#)